

ADRAN 4

4. RHEOLAU SEFYDLOG

4.1 CYFFREDINOL

- 4.1.1 Mae **Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd** (y "CBC") yn gorff corfforedig sydd wedi sefydlu gan Reoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd 2021 (y "Rheoliadau Sefydlu").
- 4.1.2 Aelodau'r CJC yw arweinyddion gweithredol y chwe Chyngor Cyfansoddol:
- Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
 - Cyngor Sir Ddinbych
 - Cyngor Sir y Fflint
 - Cyngor Gwynedd
 - Cyngor Sir Ynys Môn
 - Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam ("Yr Aelodau Cyngor") ac
 - Aelod Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ("APCE" "Aelod Eryri" yn ôl eu trefn);
 - ac unrhyw Aelod Cyfetholedig.
- 4.1.3 Bydd Aelod Eryri yn cael ei benodi gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri (yr "**Awdurdod**") a rhaid iddo fod yn un o'r deiliaid-swyddi a ganlyn:
- (i) Cadeirydd yr Awdurdod;
- (ii) Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod; neu
- (iii) Gadeirydd pwyllgor sydd â chyfrifoldeb am faterion cynllunio fel y gellir ei sefydlu gan yr Awdurdod.
- 4.1.4 Bydd pob Aelod Cyngor yn gweithredu fel aelod o'r CBC yng nghyswllt holl swyddogaethau'r CBC.
- 4.1.5 Bydd Aelod Eryri yn gweithredu fel aelod o'r CBC yng nghyswllt swyddogaeth y Cynllun Datblygu Strategol ac unrhyw swyddogaeth sy'n ategol neu'n gysylltiedig â'r swyddogaeth honno.
- 4.1.6 Bydd pob Aelod Cyfetholedig yn gweithredu yn unol â'i benodiad.
- 4.1.7 Ni all y CBC ddirprwyo unrhyw rai o'r isod i unrhyw berson nac is-bwyllgor arall.

- (i) Ei swyddogaeth mewn perthynas â chymeradwyo ac adolygu polisi trafndiaeth dan ddarpariaethau perthnasol Deddf Trafndiaeth 2000 ("Swyddogaeth Polisi Trafndiaeth");
- (ii) Y gweithredoedd mewn perthynas â pharatoi Cynllun Datblygu Strategol (y "Swyddogaeth Cynllun Datblygu Strategol") sydd wedi'u nodi yn Rheoliad 15(b) Rheoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd 2021;
- (iii) Y penderfyniad i gytuno ar gyllidebau'r CBC a chyfraniadau'r Cynghorau Cyfansoddol a'r Awdurdod; a
- (iv) Phenderfyniadau a chyfrifoldebau penodol eraill a nodir yn y Rheoliadau Sefydlu.

4.2 CYFARFODYDD CYFFREDINOL BLYNYDDOL A CHYFARFODYDD ERAILL

- 4.2.1 Rhaid i'r CBC gynnal cyfarfod cyffredinol blynyddol ymhob blwyddyn ariannol ar ddyddiad a bennir gan y CBC.
- 4.2.2 Gall y CBC gynnal cyfarfodydd eraill ar y dyddiadau sydd wedi'u nodi yn y calendr cyfarfodydd sydd wedi'u nodi yn y Gorchmynion Sefydlog hyn yn adran 4.6. Gellir galw cyfarfod arbennig o'r CBC unrhyw bryd gan unrhyw un sydd â hawliau pleidleisio ar y mater sydd i'w benderfynu yn y cyfarfod hwnnw.

4.3 CADEIRIO CYFARFODYDD

- 4.3.1 Yr eitemau busnes cyntaf i'w trafod yng nghyfarfod cyntaf y CBC yw penodi cadeirydd ac is-gadeirydd. Rhaid i'r Aelod Cyngor ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy gadeirio'r cyfarfod hyd nes bod y cadeirydd wedi'i benodi.
- 4.3.2 Yr eitemau busnes cyntaf i'w trafod yng nghyfarfodydd cyffredinol blynyddol dilynol y CBC yw penodiadau cadeirydd ac is-gadeirydd.
- 4.3.3 Os daw swydd y cadeirydd neu'r is-gadeirydd yn wag yn ystod cyfnod y swydd rhaid i'r penodiad i lenwi'r swydd gael ei wneud yng nghyfarfod cyntaf yr is-bwyllgor i'w gynnal wedi i'r swydd ddod yn wag.
- 4.3.4 Rhaid i'r cadeirydd a'r is-gadeirydd fod yn Aelod Cyngor a chael eu penodi, neu eu cadarnhau gan yr Aelodau Cyngor, ac unrhyw Aelod arall sydd â hawl i bleidleisio ar y mater.
- 4.3.5 Rhaid i gyfarfodydd y CBC gael eu cadeirio gan y cadeirydd, neu os yw'r cadeirydd yn absennol, yna'r is-gadeirydd.

4.4 CWORWM

- 4.4.1 Rhaid i'r holl bersonau sydd â hawl i bleidleisio fod yn bresennol ar gyfer:
- (i) Cyfarfod i benderfynu ar y symiau sy'n daladwy gan yr Aelodau CBC perthnasol ar gyfer y Gyllideb Cynllun Datblygu Strategol ac ar gyfer y Gyllideb Gyffredinol; ac
 - (ii) Ar gyfer penderfyniadau i newid gweithdrefnau pleidleisio.
- 4.4.2 Ar gyfer unrhyw faterion eraill, rhaid i ddim llai na 70% o'r sawl sydd â hawl i bleidleisio fod yn bresennol.
- 4.4.3 Bydd aelodau'n cael eu hystyried yn bresennol mewn cyfarfod lle maent yn mynychu'r cyfarfod hwnnw o bell yn unol â threfniadau'r Cyngor ar gyfer cyfarfodydd aml-leoliad cyn belled â'u bod yn gallu siarad, clywed a chael eu clywed gan fynychwyr eraill yn y cyfarfod.
- 4.4.4 Er dibenion para 4.4.3, mae presenoldeb "drwy ddulliau o bell" yn golygu presenoldeb mewn lleoliad ffisegol gwahanol i gyfranogwyr eraill a chymryd rhan drwy lwyfan cyfarfod ar-lein.

4.5 PLEIDLEISIO

- 4.5.1 Ni all nifer yr Aelodau Cyfetholedig sydd â hawl i bleidleisio fod yn uwch na nifer yr Aelodau eraill sydd â hawl i bleidleisio.
- 4.5.2 Bydd gan bawb sydd â hawl i bleidleisio un bleidlais.
- 4.5.3 Ac eithrio'r materion sydd wedi'u rhestru yn 4.5.4 a 4.5.5 isod, unrhyw bleidlais drwy fwyafrif syml ac os bydd pleidlais yn gyfartal, ni fydd y mater yn cael ei gario.
- 4.5.4 Bydd ariannu penderfyniadau cyllideb (y symiau sy'n daladwy gan y Cyngorau Cyfansoddol ac APCE), yn cael eu pennu gyda chytundeb unfrydol yr Aelodau gyda phleidlais. Os na all yr Aelodau ddod i gytundeb, bydd y cyfrannau'n cael eu pennu gan Lywodraeth Cymru.
- 4.5.5 Ar gyfer unrhyw newid i drefniadau pleidleisio, bydd gofyn cael cytundeb unfrydol yr holl Aelodau sydd â hawl i bleidleisio ar y mater.
- 4.5.6 Er gwaethaf 4.5.3 uchod, os yw'r mater yn ymwneud â chynllunio strategol a bod y bleidlais yn gyfartal, bydd gan y sawl sy'n cadeirio bleidlais fwrw.
- 4.5.7 Gall y CBC fabwysiadu gweithdrefnau pleidleisio amgen ar gyfer unrhyw benderfyniad ac eithrio'r penderfyniad ar y gyllideb a'r penderfyniad i newid y gweithdrefnau pleidleisio eu hunain.
- 4.5.8 Bydd y Rhaglen ar gyfer pob cyfarfod yn adnabod y trefniadau pleidleisio ar gyfer pob eitem.

4.6 CYNNAL CYFARFODYDD

4.6.1 Gellir cynnal cyfarfod CBC mewn lleoliad a bennir gan y CBC;

(i) drwy ddulliau o bell; neu

(ii) yn rhannol drwy ddulliau o bell ac yn rhannol mewn lleoliad a bennir gan y CBC.

4.6.2 Rhaid i gyfarfodydd y CBC fod yn agored i'r cyhoedd oni bai bod y cyhoedd wedi'u heithrio dan 4.6.3 neu 4.6.4 isod:

4.6.3 Rhaid i'r cyhoedd gael eu heithrio o gyfarfodydd lle bynnag y mae'n debygol yn sgil natur y busnes sydd i'w drafod, neu natur y trafodion, y bydd gwybodaeth gyfrinachol yn cael ei datgelu.

4.6.4 Gellir, drwy benderfyniad, eithrio'r cyhoedd o gyfarfodydd os yw hi'n debygol yn sgil natur y busnes sydd i'w drafod, neu natur y trafodion, y bydd gwybodaeth eithriedig yn cael ei datgelu.

(mae i "gwybodaeth gyfrinachol" a "gwybodaeth eithriedig" yr ystyron sydd wedi'u nodi yn Rheoliadau Cyd-bwyllgorau Corfforedig (Cyffredinol) (Rhif 2) (Cymru) 2021

4.6.5 Rhaid i CBC roi hysbysiad cyhoeddus o gyfarfod y CBC:

(i) o leiaf dri diwrnod clir cyn y cyfarfod, neu

(ii) os caiff y cyfarfod ei alw ar fyr rybudd, ar yr adeg y gelwir y cyfarfod.

4.6.6 Rhaid i'r hysbysiad gael ei gyhoeddi'n electronig a rhaid iddo nodi dyddiad ac amser y cyfarfod a sut all y cyhoedd gael mynediad i'r cyfarfod.

4.6.7 Os caiff y cyfarfod ei alw gan un o Aelodau'r CBC, rhaid i'r hysbysiad nodi'r busnes arfaethedig a chael ei lofnodi gan yr Aelod(au) sy'n galw'r cyfarfod neu ei fod yn cyfleu cymeradwyaeth yr Aelodau hynny drwy ddulliau electronig.

4.7 MYNEDIAD I'R RHAGLEN A'R ADRODDIADAU CYSYLLTIEDIG

4.7.1 Rhaid i gopïau o raglenni cyfarfod y CBC a chopïau o unrhyw adroddiad ar gyfer y cyfarfod gael eu cyhoeddi gan y CBC:

(i) yn electronig, ac

(ii) o leiaf dri diwrnod clir cyn y cyfarfod, neu, os caiff y cyfarfod ei alw ar fyr rybudd, ar yr adeg y caiff ei alw. Fodd bynnag, rhaid i ddogfennau o'r fath fod ar gael i Aelodau'r CBC cyn iddynt gael eu cyhoeddi.

4.7.2 Ni all eitem o fusnes gael ei hystyried yng nghyfarfod y CBC oni bai bod:

- 4.7.2.1 Copi o'r rhaglen yn cynnwys yr eitem (neu gopi o'r eitem) yn cael ei gyhoeddi'n electronig o leiaf dri diwrnod clir cyn y cyfarfod, neu,
- 4.7.2.2 os caiff y cyfarfod ei alw ar fyr rybudd, ar yr adeg y gelwir y cyfarfod, neu;
- 4.7.2.3 os oes amgylchiadau arbennig, y mae'n rhaid rhoi manylion amdanynt yn y cofnodion, bod cadeirydd y cyfarfod o'r farn y dylid ystyried yr eitem yn y cyfarfod fel mater o frys.

4.8 COFNODION A DOGFENNAU ERAILL AR ÔL COFNODION CYFARFODYDD

- 4.8.1 Rhaid cofnodi enwau'r Aelodau sy'n bresennol yng nghyfarfod y CBC.
- 4.8.2 Rhaid llunio a chofnodi cofnodion y trafodion mewn cyfarfod CBC. Rhaid i'r cofnodion gael eu cymeradwyo gan y sawl sy'n cadeirio cyfarfod y CBC neu'r sawl sy'n cadeirio cyfarfod arferol addas nesaf y CBC drwy lofnodi'r cofnodion, neu drwy gyfleu ei gymeradwyaeth yn electronig.
- 4.8.3 Ar ôl cyfarfod y CBC, rhaid i'r CBC:
 - 4.8.3.1 Gyhoeddi'r cofnodion, neu gopi o'r cofnodion, lle bo hynny'n berthnasol grynodedb o'r trafodion o ganlyniad i eithrio deunydd sy'n datgelu gwybodaeth eithriedig, copi o raglen y cyfarfod a chopi o unrhyw adroddiad ar gyfer y cyfarfod fel sy'n berthnasol i unrhyw eitem pan oedd y cyfarfod ar agor i'r cyhoedd.
 - 4.8.3.2 Sicrhau bod y dogfennau hynny'n parhau i fod ar gael yn electroneg i aelodau'r cyhoedd hyd nes bod y cyfnod o chwe blynedd yn dod i ben sy'n dechrau gyda dyddiad y cyfarfod.
 - 4.8.3.3 Cyn gynted ag sy'n rhesymol ymarferol ar ôl cyfarfod y CBC, a beth bynnag cyn pen saith diwrnod gwaith sy'n dechrau gyda'r dyddiad pan gynhaliwyd y cyfarfod, rhaid i'r CBC gyhoeddi'n electronig nodyn sy'n egluro:
 - (a) enwau'r aelodau a fynychodd y cyfarfod, ac unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb;
 - (b) unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb;
 - (c) unrhyw benderfyniad a wnaed yn y cyfarfod, yn cynnwys canlyniad unrhyw bleidleisiau, ond gan eithrio unrhyw beth sy'n ymwneud â phenderfyniad a wnaed pan nad oedd y cyfarfod yn agored i'r cyhoedd gan y byddai wedi datgelu gwybodaeth eithriedig.

4.9 IS-BWYLLGORAU

- 4.9.1 Mae Adrannau 4.3 i 4.9 yn gymwys i gyfarfod o is-bwyllgor y CBC fel ag y maent yn gymwys i gyfarfod y CBC.
- 4.9.2 Wrth sefydlu is-bwyllgor, bydd y CBC yn sefydlu'r trefniadau pleidleisio fel rhan o gylch gorchwyl yr is-bwyllgor a fydd wedi'u nodi yn y Cylch Gorchwyl yn Adran 5.

4.10 CYLLIDEB

- 4.10.1 Ar gyfer pob blwyddyn ariannol, rhaid i'r CBC gyfrifo ei gyllideb ar gyfer ei swyddogaethau:
- (a) Swyddogaeth Cynllun Datblygu Strategol ("**Cyllideb y Cynllun Datblygu Strategol**")
 - (b) Swyddogaethau eraill (y "**Gyllideb Gyffredinol**")
- 4.10.2 Caiff y gyllideb ei chytuno ddim hwyrach na 31 Ionawr 2022 ar gyfer y flwyddyn ariannol gyntaf a dim hwyrach na 31 Ionawr ar gyfer pob blwyddyn ddilynol.
- 4.10.3 Gellir gwneud diwygiadau i'r gyllideb yn ystod y flwyddyn ariannol y mae'r gyllideb honno yn ymwneud â hi.
- 4.10.4 Rhaid i'r cyfraniad perthnasol i ofyniad cyllideb Cynllun Datblygu Strategol gael ei dalu gan y Cynghorau Cyfansoddol ac APCE - y gyfran i'w thalu gan bob un i'w benderfynu drwy gytundeb unfrydol Aelodau'r Cyngor ac Aelod Eryri.
- 4.10.5 Rhaid i'r cyfraniad perthnasol i'r gofyniad cyllideb cyffredinol gael ei dalu gan y Cynghorau Cyfansoddol - y gyfran i'w thalu gan bob un i'w phenderfynu drwy gytundeb unfrydol yr Aelodau Cyngor.

4.11 Y GRONFA GYFFREDINOL

- 4.11.1 Rhaid i'r CBC sefydlu a chynnal cronfa a gaiff ei hadnabod fel Cronfa Gyffredinol y CBC.
- 4.11.2 Rhaid i unrhyw symiau a dderbynnir neu a delir gan y CBC, ac eithrio ar gyfer cronfeydd allanol penodol a nodir yn y Rheoliadau Sefydlu, gael eu gwneud drwy Gronfa Gyffredinol y CBC.
- 4.11.3 Rhaid i'r CBC gadw cofnodion o arian a dderbynnir i'w Gronfa Gyffredinol a thaliadau a wneir ohoni.

4.12 GWEINYDDIAETH ARIANNOL

- 4.12.1 Bydd y CBC yn mabwysiadu Rheolau Sefydlog Ariannol i lywodraethu ei drefniadau ariannol.

4.13 STAFFIO

4.13.1 Bydd y CBC yn gwneud trefniadau mewn perthynas â staffio fel sy'n angenrheidiol er mwyn ymgymryd â'i swyddogaethau'n briodol. Mae'r darpariaethau yn y Rheoliadau Sefydlu yn berthnasol i drefniadau'r CBC ar gyfer staffio.

4.13.2 Lle bo angen, bydd y CBC yn mabwysiadu Datganiad Polisi Tâl.

4.14 DYLETSSWYDD I BENODI PRIF SWYDDOG GWEITHREDOL

4.14.1 Bydd y CBC yn penodi prif swyddog gweithredol.

4.14.2 Rhaid i'r prif weithredwr:

- (i) Adolygu sut mae'r CBC yn gweithredu ei wahanol swyddogaethau, trefniadau'r CBC a materion staffio, a
- (ii) Lle ei bod hi'n briodol gwneud hynny, cyflwyno adroddiad i'r CBC yn amlinellu cynigion y prif weithredwr mewn perthynas ag unrhyw un o'r materion hynny.

4.14.3 Bydd darpariaethau yn y Rheoliadau Sefydlu mewn perthynas â chyflogaeth uniongyrchol prif swyddog gweithredol yn berthnasol.

4.15 DYLETSSWYDD I BENODI PRIF SWYDDOG CYLLID A SWYDDOGAETHAU ADRODD

4.15.1 Bydd y CBC yn penodi prif swyddog cyllid dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4.15.2 Bydd prif swyddog ariannol y CBC yn gyfrifol am weinyddu'n briodol ei faterion ariannol a bydd ganddo ddyletswyddau adrodd dan Adran 114 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988.

4.16 DYNODI AC ADRODDIADAU SWYDDOG MONITRO

4.16.1 Rhaid i'r CBC ddynodi swyddog monitro dan adran 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 na fydd yr un unigolyn â phrif swyddog gweithredol neu brif swyddog cyllid y CBC.

4.16.2 Bydd gan swyddog monitro'r CBC y dyletswyddau dan Adran 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 mewn perthynas â'r CBC ynghyd â swyddogaethau cefnogi a chynghori mewn perthynas â chyfarfodydd y CBC ac is-bwyllgorau a'u haelodau fel y nodir yn Rheoliad 8 Rheoliadau Cyd-bwyllgorau Corfforedig (Cyffredinol) (Rhif 2) (Cymru) 2021.

4.17 IAITH A CHYFIEITHU

- 4.17.1 Cynhelir holl gyfarfodydd y Bwrdd Uchelgais yn ddwyieithog a gall pawb sy'n cymryd rhan siarad drwy gyfrwng y Gymraeg a/neu Saesneg. Bydd yr Awdurdod Lletya yn darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.

4.18 COFNODION

- 4.18.1 Bydd y CBC yn gwneud trefniadau ar gyfer gofal, cadwraeth a rheolaeth briodol cofnodion y CBC, a gwneud a chynnal cynllun sy'n amlinellu'r trefniadau hynny a gaiff eu cymeradwyo gan y CBC ac a amlinellir yn Atodiad 4 (y "Cynllun Cofnodion").
- 4.18.2 Mae darpariaethau yn y Rheoliadau Sefydlu yn ymwneud â pharatoi, cadw, cyhoeddiadau a hwyluso mynediad i ddogfennau a chofnodion gan y CBC.

4.19 COD YMDDYGIAD

- 4.19.1 Mae Gorchymyn Ymddygiad Aelodau (Egwyddorion)(Cymru) 2001, sy'n sefydlu'r egwyddorion sydd i lywodraethu ymddygiad aelodau awdurdod perthnasol yng Nghymru yn gymwys i Aelodau ac Aelodau Cyfetholedig.
- 4.19.2 Bydd y CBC yn mabwysiadu cod ymddygiad ar gyfer Aelodau ("**Cod Ymddygiad yr Aelodau**") - Rhan 11. Rhaid i Aelodau ac Aelodau Cyfetholedig y CBC lynu at y Cod Ymddygiad i Aelodau, lle mae'n gymwys.
- 4.19.3 Bydd Gorchymyn Cod Ymddygiad (Cyflogeion Anghymwys Llywodraeth Leol) (Cymru) 2001, yn gymwys i unrhyw un o weithwyr y CBC fel ag y mae'n gymwys i weithiwr awdurdod perthnasol.